

Secretariaat St. Roechama - Claes de Jongestraat 31 - 2957AD Nieuw-Lekkerland
roechama@filternet.nl - www.roechama.nl
Rabobank (Gouda) : 36.24.39.486 - K.v.K.nr.:24358678

Reisverslag november 2005

“Die zich der nederigen ontfermt, die is welgelukzalig” (Spreuken 14:21b)
“Hij, Die Israël verstrooide, zal het verzamelen en het behoeden als een herder zijn kudde.” (Jeremia 31 :10b)

Tocht door de sneeuw

Een week later dan gepland door een vertraging met de toestemmingspapieren, vertrokken we met twee busjes vol met goederen op 27 november naar Oekraïne. Ons eigen busje, de rode Ford Transit, met Wim en Ria als bestuurders samen met de flink uit de kluitengewassen Renault Master van Henk en Alie Oudijn. Het meest spannende was wel: Hoe zullen het weer en de wegen zijn? De dagen ervoor was het nog noodweer geweest met een rekord aantal files op de Nederlandse wegen vanwege hevige wind en sneeuwval.

Even vroegen we ons af, “Waar zijn we aan begonnen?”, toen we in Duitsland in een sneeuwbus terecht kwamen en niet harder dan 30 kilometer per uur konden rijden. Echter hoe verder we kwamen hoe mooier het werd; droge wegen dwars door witte heuvels en dalen.

Na een lange dag van bijna 17 uur rijden, konden we vlak bij Boekarest overnachten om de volgende morgen het overgebleven gedeelte van de weg door Hongarije naar de Oekraïense grens te rijden.

Doauneformaliteiten

De douane hielp ons vrij vlot, het kostte 2 ½ uur om alle papieren en de benodigde stempels op orde te krijgen. Van de grens naar Uzgorod was maar een half uur, zodat we nog voor de avond om vijf uur bij de Joodse liefdadigheidsinstelling Chesed Spira aankwamen. De directeur was al naar huis, maar keerde na een telefoontje terug naar kantoor om ons te ontvangen. Zo gastvrij en alsof we elkaar al jaren kenden was de ontmoeting. We maakten kennis met Juditha, de kinderwerkster van Chesed, die ons ook de namen en maten van verschillende hulpbehoevende Joodse (wees)kinderen had doorgegeven. De persoonlijke spullen en de klaargemaakte tassen en pakketten voor gezinnen laadden we uit bij Chesed. Daarna werden we door donkere straten naar een nieuwe wijk van de stad gereden in de oude Lada van de directeur. Een goede kennis van hem bood ons onderdak in zijn luxe gasthuis.

Dinsdagmorgen om 9 uur werden we door dezelfde Michael weer opgehaald en naar Chesed gebracht. De ‘muzikant’, een Joodse thuisloze, die we de vorige maal al ontmoet hadden, was uitermate blij met ons hernieuwde bezoek. Voor hem hadden schoenen, truien en een jas en nog wat andere spulletjes. Een arts die ook voor Chesed werkt, Viktor, ging met ons mee naar de douane in Uzgorod om de goederen in te klaren. Dat duurde, helaas zoals altijd, veel langer dan we zouden wensen. Deze keer waren er door de grensdouane verkeerde stempels gezet en moest de procedure opnieuw starten. Viktor moest zelfs terug naar de grens (20 km.) om andere stempels enz. te halen. Toen waren er al een paar kostbare uren vertreken.

Bezoeken

Gelukkig kregen we toen het idee om de busjes op het douaneterrein achter te laten en met een busje van Chesed, geladen met de ‘persoonlijke’ spullen, alvast wat families te bezoeken. Voor Sergei, de Joodse man die we als eerste zouden bezoeken, kochten we een passende jas en een paar truien op de kleding en voedselmarkt vlak achter het gebouw van Chesed. We hoorden dat de verstandelijke gehandicapte Sergei geen ouders meer had. Hij had een huis geërfd, maar zogenaamde vrienden voerden hem dronken en lieten hem een papier ondertekenen waarop hij afstand deed van het huis. Chesed heeft nog haar best gedaan het huis terug te krijgen, maar het was al doorverkocht. Sergei huurt nu een hoekje van een huis bij een oude vrouw voor 100 Grivna (16 Euro) per maand, terwijl hij 200 Grivna per maand uitkering krijgt. Dit huis heeft geen gas, electriciteit en zelfs geen water. Sergei wilde ons daar dan ook, uit schaamte, niet ontvangen. We

ontmoetten hem buiten. Een lieve vrouw, Anna, houdt hem in de gaten. Aan haar gaven we ook nog wat dekens, wat voedsel enz. die zij aan hem kan geven wanneer hij het nodig heeft. Sergei is gelovig en houdt de Sabbat en komt zodoende ook wekelijks in de synagoge.

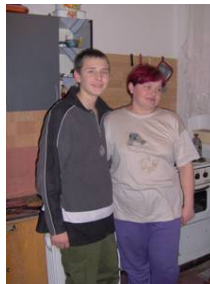
Banka

Olga, een Joodse vrouw die voor Chesed het werk onder ouderen doet, bracht ons daarna bij Banka. Een Joodse vrouw van 90 jaar, die in een bouwvallig huisje leeft, samen met de vriendin van haar zoon. Deze vrouw kent zoveel pijn en verdriet. Zij is slachtoffer van de beruchte Mengele, die allerlei proeven deed met Joodse mensen. Hoewel ze overlevende is van de Shoa, is zij nooit de oude geworden. Klein, gehandicapt, niet in staat om te lopen, ligt ze de hele dag op bed met overal pijn. Daarbij is dan nog de pijn gekomen van het overlijden van haar zoon, nog maar een half jaar geleden. We konden met haar daar niet over spreken, want dan begon ze te huilen. We gaven haar twee nachtjaponnen een paar dekens, voedsel en ook een flink stuk Hollandse kaas. We namen met verdriet in ons hart afscheid ook gelet op de ellendige staat van het huis. Toen Alie even terugging om een vergeten tas op te halen, zag ze dat Banka al gretig van de kaas aan het eten was.

Arthur en zijn moeder

De 14-jarige Arthur woont samen met zijn gemeenschapshuis waar geen gas en overleden aan de gevolgen van de leiding moeten geven aan de bewaking in de flat wat licht brengen. De kleding uit bij Arthur. Toen zijn moeder de blijdschap van een prachtige broek, begon ze te gehad en ze heeft in aan haar is verschillende keren geopereerd aan tillen. Toch moet er elke dag warm water zware pannen moeten naar de badkamer gedragen worden. De vrouw was dankbaar voor de boiler die Chesed haar had geschonken, maar Chesed geeft alleen het materiaal. Het aanleggen van leidingen en het plaatsen van de boiler zou nog ongeveer € 80,-gaan kosten. Wat te doen? Later besloten we om in het bijzijn van Juditha en de directeur van Chesed, Michael, die 80 Euro te geven, speciaal om de boiler te laten plaatsen.

moeder in een tweekamerflat in een soort geen warm water is. De vader is Ternobil ramp. Hij had als legerofficier van de ontplofte kernreactor. We mochten de goedgevulde tas viel erg in de smaak van haar jongen zag bij het aantrekken huilen. De moeder heeft een infarct rechterhelft nog steeds weinig kracht. Ze haar arm, maar is niet in staat zwaar te gekookt worden in het keukentje en deze

Drie kinderen Mokransy

Voor de drie kinderen van het gezin Mokransy hadden we ook pakketten gemaakt. Toen we in hun flatje aankwamen, werd door de kinderen zelf opengedaan. Vader en moeder werken de hele dag en de kinderen moeten voor zichzelf zorgen. We begonnen direct maar met het uitpakken van de zakken en het passen van de kleren. Gelukkig hadden we bij de 'persoonlijke' bagage ook heel veel mooi speelgoed. Voor de jongens een voetbalspel en auto's, voor de 2 jarige Valeria een poppenwagen met een pop en

ander leuk speelgoed. Net toen we aan de oudste jongen Artur (14jaar) gevraagd hadden welke maat schoenen moeder, kwam zij zelf terug van haar werk. Ze was zo blij verrast en vooral dankbaar toen ze haar kinderen zag spelen met hun nieuw speelgoed. Trots kwamen ze hun nieuwe kleding laten zien. We hadden ook nog jassen en dekens en andere kleding voor het gezin. De volgende dag belde de moeder naar Juditha en zei dat het meisje had gezegd: "Er zijn goede mensen bij ons gekomen, omdat wij gehoorzame kinderen zijn."

Zhanna en Lydda pastor

Voor dinsdag zat het 'werk' er op. Maar we hadden ook nog een bezoek af te leggen aan Ira's moeder (Ira was eerder onze kontaktpersoon, maar woont nu met haar man in Spanje) We hadden van Ira gehoord dat de twee meisjes Zhanna en Lyda Pastor, die we een paar jaar geleden al bezochten in het weeshuis in Perezyn een ramp was overkomen. Ze wonen sinds enige tijd weer bij hun vader in een appartementje. Dat appartementje brandde helemaal uit na een ongeluk met één van de elektrische apparaten. Ze leven nu met hun vader bij een tante in een tweekamerappartement. We hadden besloten, omdat we toch juist naar Uzgorod gingen geld te geven aan Ira's moeder, zodat zij dat geld zou kunnen betalen voor de huur

van een flatje of het kopen van benodigde huisraad. Namens de Stichting gaven we haar € 150,-. Laat in de avond evalueerden we de dag met Henk en Alie. We konden terugzien op een vruchtbare dag.

Joodse begraafplaats

Toen we de volgende morgen bij Chesed aankwamen, leek het slechts een futiliteit of we zouden bij de douane klaar zijn. Het duurde echter nog weer een hele dag voordat we tegen de avond de busjes vrij kregen vanuit de 'terminal'. De directeur Michael heeft hard zijn best moeten doen om alles rond te krijgen. Wij waren door ervaring wijs geworden en hebben de wachttijd zo goed mogelijk benut. Eerst toonde Chesed ons filmopnamen trots bij dat Chesed deze film een inderdaad zo mooi hoe op allerlei te helpen in hun nood. Toen gaan bezichtigen of een Joodse de hele dag hard regende, kozen leiding van de Joodse chauffeur begraafplaats. Hier en daar kregen hooggeëerde Joodse personen. hoewel slecht onderhouden, er vandalisme of antisemitisme. We bezochten daarna ook nog de vroegere hoofdsynagoge in het centrum van de stad. Na de oorlog werd het nooit teruggegeven aan de Joodse gemeenschap, maar door de regering gerestaureerd en omgebouwd tot een cultureel centrum. De Joodse gemeenschap is ook veel te klein geworden om zo'n kolossaal gebouw te blijven bekostigen.

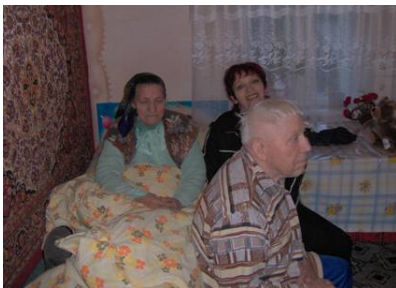
van het werk. Ze vertelden er prijs had gewonnen. Het toonde terreinen getracht wordt mensen konden we kiezen om de stad te begraafplaats. Ondanks dat het we voor de begraafplaats. Onder Misja liepen we rond op de we uitleg bij een grafsteen van Het was opvallend dat hier, geen tekenen waren van

Woensdagmiddag en -avond

Terug bij Chesed werden bij de vrouwenkoor gebracht. Zij waren net enthousiast aan het zingen. Onder begeleiding van een accordeon en een viool, die zeer virtuoos werd bespeeld, zongen ze het ene na het andere lied. Toen ze een paar bekende Hebreeuws liederen uit hun repertoire kozen, konden wij nog meezingen ook. Daarna hebben we samen met Juditha en Misja nog weer een paar uur bij de douane doorgebracht. We wisten dat het laatste gezin op ons wachtte. De Revta familie met hun 7 kinderen wonen op anderhalf uur van Uzgorod in de Karpaten. Van Juditha hoorden we dat de kinderen eerder uit school zouden komen om hun moeder te helpen met het bereiden van de maaltijd voor de gasten. Dat zouden wij dus zijn. Al met al was het al donker eer de busjes waren ingeklaard en mochten worden leeggemaakt. Michael vond het echter niet meer verantwoord nu nog de reis te maken door de Karpaten. We spraken af ons tijdstip van terugreizen wat uit te stellen en de volgende morgen heel vroeg, om 6 uur, alsnog het gezin Revta te bezoeken. Dan zouden we ook de kinderen nog kunnen zien, voordat zij naar school zouden gaan. Aldus besloten, gingen we ergens wat eten. Terwijl Michael nog steeds met formaliteiten bij de douane aan het werk was. (Ze hadden weer een fout gemaakt en de papieren moesten overnieuw worden gemaakt). Om half elf belde hij ons op, toen we al in ons pension waren. Het was toch echt de bedoeling dat we bij hem zouden komen eten. Zijn vrouw Inna had op ons gerekend. Zo zaten we in om half twaalf nog aan een uitgebreide maaltijd in het flatje van de directeur van Chesed. De hartelijkheid, spontaniteit en eenvoudigheid van dit echtpaar zal ons nog lang heugen. Hij vertelde overigens ook dat zijn twee jongens beide gelovig waren. Ze houden zich stipt aan het Sabbatsgebod bijvoorbeeld. Hij zelf was er niet mee groot gebracht, hij excuseerde zich als het ware voor de Sowjettijd toen zoveel verboden was. Het was al over enen voordat we weer in ons pension terugwaren.

Familie Revta

De volgende morgen vroeg gingen we met alle pakketten voor de kinderen Revta en nog heel veel speelgoed, schoenen enz. op weg. Misja was de vakkundige chauffeur en ook Juditha was vroeg uit haar bed gekomen om met ons naar dit gezin te gaan. Onze verwachtingen waren hoog gespannen, vooral ook omdat Juditha ons al verteld had, dat het gezin erg arm was, maar toch zo netjes en voorbeeldig in hun gedrag. Toen we aankwamen ging onze verwachting al gauw over in verwondering. Zo'n hartelijkheid en openheid. De kinderen die nog slapen werden wakker gemaakt. Opa kwam overeind van zijn bed, een meisje schoot toe om hem zijn pantoffeltjes aan te trekken. Al heel gauw werd het duidelijk, we waren bij een Baptisten-gezin. Vader begon stralend te vertellen, hoe hij

en zijn vrouw gebeden hadden om uitkomst. Hij was kraanmachinist, maar zonder werk en ook met weinig uitzicht op werk. "Ook de kinderen hebben tot God gebeden", zei hij en nu zijn jullie gekomen: "God heeft jullie gestuurd." Na het uitpakken van de kledingzakken, het passen van schoenen en het uitdelen van het speelgoed (o.a. een doos auto's, een gitaartje, een kinderfiets en een poppenwagen met pop) moesten we natuurlijk ook eten. De maaltijd van gisteravond was opgewarmd, een rijk gevulde tafel stond voor ons. Maar nog rijker was het wat de kinderen ons voorschotelden. Het oudste meisje ging achter de piano zitten en de andere kinderen en vader zongen de één na het ander christelijk lied. Een paar waren

vertaalde Joh. de Heer liederen, die zongen wij ook mee. Dat had weer tot gevolg dat er een interessant gesprek ontstond met Misja en Juditha, die ook zichtbaar genoten van het optreden van de kinderen. We concludeerden dat wij geloven dat de Messias al gekomen is en dat zij, de meeste Joden, geloven dat Hij nog komen moet. "Maar we hebben wel één God" merkte Misja toen op.

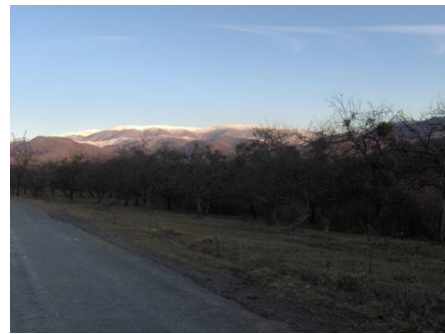
Vader Revta is zelf Jood, maar hij had tot 15 jaar geleden in de zonde geleefd. Toen had hij zijn vrouw ontmoet, een dochter uit een gelovige Baptistenfamilie. Hij had zich bekeerd en hij leeft

nu 'gelukkig'.

Het was leuk om te horen van Juditha, dat de kinderen ook regelmatig naar het gebouw van Chesed komen om de Joodse feesten te vieren.

We voelden ons zo gelukkig en dankbaar op de terugweg door de Karpaten. Het is altijd mooi om te merken als God een gebed verhoort, maar om door Hem gebruikt te worden om gebeden van anderen te beantwoorden is iets om heel klein van te worden. Dank U Heere! Het woord uit spreuken 15:29 werd bevestigd: "Het gebed van de rechtvaardigen zal Hij verhoren."

Op dezelfde terugweg konden we ook met eigen ogen zien hoe er hulp wordt gegeven door Chesed. Misja had, omdat hij toch deze rit moest rijden, de maandelijkse voedselpakketten voor enkele personen meegenomen. Die werden afgegeven. O.a. ook aan een christen die in de oorlog Joodse medeburgers had geholpen om uit de klauwen van de Nazi's te blijven; een rechtvaardige uit de volkeren, zoals ze door Joden genoemd worden.

Afscheid en terugreis

Het tijdstip van afscheidnemen was aangebroken. We kregen weer een paar prachtige kinderwerkjes mee en ook het verzoek om Banka te helpen aan een nieuwe woning.

Dankbaar en blij begonnen we aan de terugreis. Bij de grens kostte het opnieuw weer enige uren, dat alleen vanwege de strenge voertuigcontrole aan de Hongaarse kant van de grensovergang. We reden door tot na Boedapest, aten in het hotel in Tatabanya, maar besloten niet te overnachten. Zodoende zouden we vrijdag in de loop van de dag thuis kunnen zijn. Omdat we nog pech kregen liep het anders dan gepland en waren we een halve dag later thuis.

Opnieuw een bijzondere reis. We hebben in alles ervaren dat God erbij was, ook in de omgang met elkaar. Het leek wel of we al jaren op elkaar ingespeeld waren.

